

5.3 Statistikkontoren i medlemsstaterna skall till Eurostat överföra de grunduppgifter som tagits fram i enlighet med gemensamma parametrar och samma tekniska format (artikel 5 och bilaga I).

5.4 De statistiska enheterna är de som definieras i förordning (EEG) nr 696/1993 eller andra som fastställs i framtiden (artikel 6) och skall ha ett system för kvalitetskontroll som fastställts av kommissionen och medlemsstaterna (artikel 7).

5.5 Eurostat skall beräkna köpkraftspariteterna en gång om året (artikel 8) och sprida dem på aggregerad nivå för varje medlemsstat (artikel 9).

5.6 Enligt förordningsförslaget skall medlemsstaterna inte åläggas att utföra undersökningar enbart för att kunna utarbeta korrigeringskoefficienter som skall tillämpas på löner och pensioner till tjänstemän och övriga anställda vid Europeiska gemenskapen (artikel 10).

5.7 Spatiala justeringsfaktorer och tidsjusteringsfaktorer. Köpkraftspariteterna skall beräknas utifrån **nationella årsmedelpriser** (artikel 2.2). Eftersom "uppgiftsinsamlingen [kan] begränsas till ett eller flera geografiska områden inom det ekonomiska territoriet" och "till en bestämd tidsperiod" skall medlemsstaterna använda en tidsjusteringsfaktor (som får vara högst ett år gammal) och en spatial justeringsfaktor (som får vara högst sex år gammal) (bilaga I Metod, nr 2–4).

Bryssel den 13 september 2006

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Anne-Marie SÍGMUND

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om en papperslös miljö för tullen och handeln

KOM(2005) 609 slutlig – 2005/0247 (COD)

(2006/C 318/08)

Den 17 januari 2006 beslutade rådet att i enlighet med artikel 95 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda yttrande.

Facksektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 12 juli 2006. Föredragande var **Umberto Burani**.

Vid sin 429:e plenarsession den 13–14 september 2006 (sammanträdet den 13 september 2006) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 190 röster för och 3 nedlagda röster:

1. Inledning

1.1 Kommissionens förslag rör ett nytt projekt för elektroniskt tullsystem som på sikt bör innebära att det europeiska tullsystemet blir helt automatiserat, kompatibelt, säkert och tillgängligt, och är helt elektroniskt och papperslöst. Förslaget utgör ett nödvändigt komplement till införandet av den nya tullkodex för gemenskapen som kommissionen föreslagit ⁽¹⁾ och som EESK redan har behandlat i ett separat yttrande.

1.2 Antagandet av det nya elektroniska system som föreslås kräver en gemensam och samordnad insats från samtliga medlemsstater, inte bara vad gäller tullen, utan också de organ som ansvarar för andra gränser än tullgränserna och som har till uppgift att genomföra begreppen **en enda kontaktpunkt** och

kontrollpunkt i praktiken. Dessa båda målsättningar kommer att göra tulltransaktionerna enklare, snabbare och billigare för operatörerna och göra tullens kontroller och riskhantering effektivare.

1.3 Medlemsstaterna har redan gjort omfattande investeringar för införandet av automatiserade tullsystem. Det finns emellertid stora skillnader mellan de olika systemen, både vad gäller sofistikeringsgrad, bestämmelser och användning av uppgifter. Den harmonisering som hittills företagits är således otillräcklig. Dessutom tillkommer ett ännu större, alltjämt olöst problem, nämligen den bristande **kompatibiliteten mellan systemen**.

⁽¹⁾ KOM(2005) 608 slutlig.

1.4 Kompatibiliteten kommer att möjliggöra utbyte av uppgifter mellan förvaltningarna i de olika länderna. Ett bevis för att man tänkt på andra grupper i samhället är att projektet också medger **gränssnitt med handeln**, inte bara för att genomföra principen med en enda kontaktpunkt utan också för att säkerställa informationsutbyte. När det nya elektroniska systemet är helt i funktion kommer det att utgöra ett avgörande steg – åtminstone ur tullens synvinkel – mot genomförandet av en enhetlig inre marknad med endast yttre gränser. Man skall emellertid komma ihåg att marknadernas globala dimension gör att man måste beakta förbindelserna med tredjeländerna, en aspekt som inte tas upp i kommissionens dokument.

2. Allmänna kommentarer

2.1 Kommissionen påpekar att målet om en automatisering grundad på kompatibla system också skulle ha kunnat uppnås genom ett centraliserat tullsystem. Kommissionen menar dock att en sådan lösning av olika skäl inte är möjlig, bland annat på grund av svårigheter med att överflytta ansvaret för driften från medlemsstaterna till kommissionen, vilket skulle innebära ett avsteg från proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna. Det troliga är dock att det verkliga skälet är att medlemsstaterna inte vill avstå från sina privilegier fastän de vet att en del av tullintäkterna direkt tillfaller gemenskapsbudgeten. EESK anser att gemenskapens förvaltning av tullen borde vara ett av unionens långsiktiga mål. En sådan förvaltning skulle vara enklare, mer tillförlitlig och mindre kostsam och ge möjlighet till sammankoppling med andra system i EU och tredjeländer. Med tanke på eventuella förseningar i samband med införandet av de grundläggande system som utvecklats separat i de 25 olika medlemsstaterna bör man överväga om det inte vore bättre att införa helt automatiserade system, såsom de automatiserade import- och exportsystemen, hopkopplade via en enda europeisk kontaktpunkt.

2.2 Kommissionens initiativ är i första hand en nödvändig åtgärd eftersom genomförandet av den nya tullkodexen kräver att förfarandena är förenliga med de nya bestämmelserna. Förutom detta utgör förslaget en del i en rad övriga initiativ som lanserats inom andra sektorer inom ramen för eEuropa och e-förvaltning ⁽²⁾. Mer specifikt är det en uppföljning av åtagandena i kommissionens meddelande till rådet *En enkel och papperslös miljö för tullen och handeln* ⁽³⁾. Dessa åtaganden hade för övrigt redan definierats – åtminstone vad gäller slopandet av pappershanteringen – i programmet *Tull 2007* ⁽⁴⁾ och bekräftades i samband med ändringen av förordningen om tullkodexen 2004 ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om "E-förvaltningens roll i Europas framtid" (KOM(2003) 567 slutlig) av den 26 september 2003.

⁽³⁾ KOM(2003) 452 slutlig av den 24 juli 2003, som omnämndes i yttrandet om en tullkodex för gemenskapen.

⁽⁴⁾ KOM(2002) 26 slutlig av den 21 mars 2002, ämnet för EESK:s yttrande i EGT C 241, 7.10.2002.

⁽⁵⁾ KOM(2003) 452 slutlig av den 24 juli 2003, ämnet för EESK:s yttrande i EUT C 110, 30.4.2004.

2.3 EESK välkomnar de viktigaste nymodigheterna i det system som kommissionen föreslår. Sammankoppling med de nationella systemen, inrättande av ett gränssnitt för operatörerna via en enda kontaktpunkt, möjlighet att begära tullklarering på elektronisk väg och integrerad riskhantering innebär obestridligen framsteg under förutsättning att kostnaderna för samhället och för operatörerna blir rimliga. Därför bör konsekvenserna av dessa förändringar för tullpersonalen beaktas (resurser, utbildning, karriärmöjligheter, anpassning).

2.4 EESK vill emellertid framföra några kommentarer rörande integrationen av IT-systemen och deras komplementaritet. Kommissionens avsikt är att uppnå full kompatibilitet mellan tullsystemen. Tullförvaltningarna skall alltså kunna utbyta uppgifter sinsemellan och med "andra myndigheter som är delaktiga i varors internationella rörlighet". I denna definition ingår säkerligen inte de **förvaltningar som ansvarar för uppbörden av mervärdesskatt**. En förbindelse mellan tullen och momsförvaltningarna skulle dock vara av nytta för att åtminstone i vissa fall och vad gäller vissa varor kontrollera **förfalskning av ursprungsmärkning**. Detta är ingen ny företeelse, den ökar tvärtom ständigt i omfång. Varor som importerats från tredjeländer saluförs ofta (belagda med mervärdesskatt) inom gemenskapen med europeisk ursprungsmärkning eller med förfalskad "EU-märkning".

2.5 EESK vill också uppmärksamma det andra skälet i förslaget till beslut. "Den alleuropeiska e-förvaltningsåtgärd[en] ... kräver åtgärder ... för att **bekämpa bedrägerier, organiserad brottslighet och terrorism**". Detta är en klar målsättning. Mindre klart är däremot hur man med hjälp av bestämmelserna i förslaget skall kunna nå målet. Insamlingen av tulluppgifter kan inte tjäna andra syften utan **ett system som kommunicerar med andra system**.

2.5.1 På grundval av en utvärdering av kommissionen ⁽⁶⁾ och en rekommendation från EP av den 14 oktober 2004 antog rådet i december 2004 **Haagprogrammet**. Programmet innehåller en rad åtgärder och insatser för att stärka säkerheten i EU och särskilt för att "**säkerställa polisiärt samarbete, tullsamarbete och rättsligt samarbete**". I ett därpå följande dokument från den 10 juni 2005 utarbetades en **handlingsplan för genomförandet av Haagprogrammet**, där man hänvisade till en resolution av rådet (rättsliga och inrikes frågor) av den 30 mars 2004 om tullsamarbete och ett meddelande om kampen mot gränsöverskridande handel med varor som är förbjudna eller som omfattas av restriktioner. I ännu ett efterföljande dokument ⁽⁷⁾ nämndes tullsamarbetet än en gång som en prioritering. Alla projekt i ovannämnda dokument bygger på **tillgång till uppgifter** med avseende på brottsbekämpning, något som

⁽⁶⁾ KOM(2004) 401 slutlig.

⁽⁷⁾ KOM(2005) 184 slutlig.

också återfinns i Haagprogrammet. Med tanke på ämnet som helhet och vilka slags projekt det handlar om måste man enligt EESK vid utformningen av ett elektroniskt tullsystem som skall fungera under lång tid se till att **tulldatasystemet**, när systemet skall införas eller vid en senare tidpunkt, **måste kunna kopplas ihop med andra system** och särskilt med systemen för inre säkerhet i EU och i tredje land. Privatlivet, tystnadsplikten och skyddet av uppgifter måste naturligtvis alltid respekteras.

2.5.2 Med undantag för citatet i punkt 2.5.1 nämns inget om denna viktiga fråga i kommissionens dokument. I motiveringen nämns å andra sidan heller inte Haagprogrammet. Under rubriken *Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden* nämns endast Lissabonstrategin och initiativen eEuropa och e-förvaltning. Om man bortser från artikel 3 d, som berörs längre fram, kan ett sådant förbiseende inte vara en tillfällighet och kommissionen borde klart och tydligt ange skälen till detta. Faktum kvarstår dock att det vore oacceptabelt att skjuta upp ett initiativ som tvärtom redan borde ha antagits.

2.5.3 Under arbetet med dokumentet har kommissionen anordnat inte mindre än sex seminarier under två år, man har rådfrågat användarna, fört diskussioner i tullkodexkommittén och i gruppen för tullpolicyfrågor, i den elektroniska tullgruppen Tull 2007 och i gruppen för näringslivskontakter. Däremot nämns inga kontakter med Europol, OLAF och med andra generaldirektorat inom kommissionen. Ett system kan inte byggas upp endast på grundval av kraven från de direkta användarna. Om det skall utformas så att det kan kopplas till andra system måste man känna till deras utmärkande egenskaper och behov. EESK anser sig få bekräftelse på de invändningar som framfördes i yttrandet om en tullkodex för gemenskapen vad gäller bristen på en verklig medvetenhet om **de olika offentliga myndigheternas ömsesidiga beroende i kampen mot brottsligheten**.

2.5.4 En total kursändring i stil med den som anges i ovanstående punkt försvåras troligtvis av den begränsade tid som i programmet fastställs för genomförandet. Det verkar emellertid inte omöjligt att redan nu planera för **säkerhetsåtgärder för "känsliga varor"** (vapen, sprängämnen, radioaktiva ämnen, apparatur och utrustning för kemi-, kärn- och försvarsindustrin, narkotika, alkohol och tobak). Sådana åtgärder skulle kunna ligga till grund för rapporter som systematiskt eller på begäran skickas till behöriga myndigheter.

2.6 I enlighet med subsidiaritetsprincipen är de **kostnader som finansieras via gemenskapsbudgeten** sådana som krävs för att säkerställa systemens kompatibilitet, den enda kontaktpunkten och tullportalerna. Dessa kostnader uppskattas till ca

180 miljoner euro fördelade på årliga ökade anslag som uppgår till 4 miljoner 2006 och till 111 miljoner från och med 2011. EESK är positiv till detta men ställer sig frågande till beslutet att låta **kostnader för de nationella portalerna** belasta gemenskapsbudgeten. Även om dessa i princip står till samtliga operatörers förfogande, både från det egna landet och från andra EU-länder, kan man förutsätta att var och en av dem främst kommer att användas av nationella operatörer. Det vore därför lämpligare att kostnaden för dessa portaler bars av varje medlemsstat i stället för av kommissionen. Situationen vore naturligtvis en annan om kommissionen avsåg EU-portalerna, som inte nämns uttryckligen.

2.7 Vad gäller **tiden för genomförandet** har kommissionen upprättat en plan över de tidsfrister som samtliga medlemsstater måste följa och som räknas från det datum då beslutet offentliggörs i EUT: **tre år** för att anta kompatibla automatiserade tullklareringssystem, registreringssystem för ekonomiska operatörer och informationsportaler, **fem år** för att upprätta en ram för en enda anslutningspunkt och en integrerad tulltaxemiljö som motsvarar gemenskapens standarder, **sex år** för att säkerställa tjänster via en enda kontaktpunkt. EESK anser att dessa tidsfrister, särskilt den första, är **väl optimistiska**: tre år är inte mycket om man beaktar att det i denna tid ingår några månaders test av programmen och informationsutbyte med övriga deltagande länder. Alla medlemsstater är för övrigt inte på samma nivå vad gäller IT-användning och förfogar inte över samma finansiella och personella resurser. Det vore till skada för systemets funktion och framför allt för dess tillförlitlighet om en eller flera medlemsstater inte skulle klara av att hålla tidsfristerna och därmed tvinga kommissionen att bevilja en förlängning av dem. Därför bör den aktuella fleråriga strategiska planen ses över, varvid följande bör beaktas:

— Alla medlemsstater måste till fullo ha infört systemet innan det tas i bruk.

— Företagen måste ha minst 12 månader på sig att förbereda systemen efter att de har fått information om alla krav från tullmyndigheterna i medlemsstaten. Industrin och handeln får inte tvingas att tillhandahålla en summarisk import- eller exportdeklaration innan enhetliga system finns på plats.

3. Särskilda kommentarer

3.1 **Artikel 2: Mål.** Bland målen nämns ett gemensamt tillvägagångssätt för att kontrollera farliga och olagliga varor. Med beaktande av EESK:s synpunkter i punkt 2.5.4 borde detta mål formuleras annorlunda.

3.2 Artikel 3: Utbyte av data. I artikel 3 d föreskrivs att tullsystemen skall medge utbyte av data med "andra förvaltningar eller organ som är inblandade i varors internationella rörlighet". EESK har redan utförligt redogjort för sin syn på begränsningen i denna definition (se punkt 2.4 ff.). Om förslaget att inkludera Haagprogrammet i kapitlet *Förenlighet med unionens politik på andra områden* skulle beaktas måste denna punkt formuleras om. Texten borde under alla omständigheter göras tydligare så att den inte kan misstolkas: Antingen menar man "förvaltningar som är inblandade i varors internationella rörlighet" som alternativ till "organ", eller "förvaltningar" i allmänhet. I det senare fallet måste det specificeras att kommissionen med denna term har velat markera ett synsätt som överensstämmer med Haagprogrammet. Den något vaga formuleringen och tolkningen av den skapar stor osäkerhet.

3.3 Artikel 4: System och tjänster samt tidsplan. Som påpekats i punkt 2.7 förefaller tidsfristerna för systemets genomförande ytterst optimistiska. Kommissionen borde på nytt diskutera de tekniska aspekterna med medlemsstaterna och med de organ som är direkt berörda för att säkerställa att de alla uttryckligen kan garantera att de är i stånd att leva upp till åtagandena inom de fastställda tidsfristerna.

3.4 Artikel 9: Resurser. I artikeln fördelas de resurser som skall tillhandahållas i form av personalresurser, budgetmedel och tekniska resurser mellan kommissionen och medlemsstaterna. Kommissionen skall ansvara för gemenskapens delar, medlemsstaterna för de nationella. Artikeln är korrekt formulerad, men skall ses i samband med bestämmelserna i artikel 10 vad gäller betydelsen och innehållet i begreppen "gemenskapens delar" och "nationella delar".

3.5 Artikel 10: Finansiella bestämmelser. Inte heller i denna artikel kan man kritisera formuleringen, men tolkningen kan skapa problem. I artikel 10.3 fastställs att medlemsstaterna skall bära kostnaderna för de nationella delarna, "inbegripet gränssnitt med andra offentliga organ och ekonomiska aktörer". Man kan anta att **portalerna** – som vanligen fungerar på medlemsstatens eget språk och är utformade efter behoven hos

landets operatörer – skall ingå i **de nationella delarna**. I motiveringen anges däremot (se punkt 2.6) att de ingår i **gemenskapens delar**, en tolkning som skulle undgå den som bara läser texten i artikeln. EESK anser att denna punkt borde skrivas om: antingen i sin helhet, om kommitténs kommentarer skulle antas, eller åtminstone till formen för tydlighetens skull.

3.6 Artikel 12: Rapporter. Senast den 31 december varje år skall medlemsstaterna överlämna en rapport över framsteg och uppnådda resultat. Kommissionen å sin sida skall den 31 mars varje år skicka en konsoliderad rapport till medlemsstaterna som skall innehålla resultaten från eventuella uppföljningsbesök och andra kontroller. I stort finns inget att invända, men vi undrar vad "uppföljningsbesök" innebär och om resultaten från dem skall offentliggöras.

3.7 Artikel 13: Samråd med ekonomiska aktörer. Kommissionen och medlemsstaterna skall "regelbundet" samråda med de ekonomiska aktörerna i alla skeden av förberedandet, utvecklingen och användningen av systemen och tjänsterna. Samrådet skall ske med hjälp av en mekanism som regelbundet för samman ett representativt urval av ekonomiska aktörer. EESK anser att detta slags mekanism är förenlig med normal gemenskapspraxis och beaktar principerna för samråd och insyn. Erfarenheterna visar dock att samrådet inte får ge utrymme åt för många olika krav och motstridiga tendenser. Detta skulle kunna skapa hinder som det skulle kräva lång tid och irrationella kompromisser för att övervinna. Samrådsfasen måste således vara så grundlig att kravet på ett beslutsfattande utan förseningar respekteras.

3.8 Artikel 14: Anslutande länder och kandidatländer. I denna artikel föreskrivs att kommissionen skall underrätta dessa länder om initiativ och framsteg som gjorts under de olika faserna så att de kan delta i dessa. Formuleringen är vag: Det anges inte om dessa länder kan delta som aktiva medlemmar eller endast som observatörer, om de har rätt att införa parallella tullsystem med sikte på anslutningen och om de i så fall är berättigade till bidrag från gemenskapsbudgeten. ESK kräver att denna bestämmelse formuleras tydligare.

Bryssel den 13 september 2006

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

Anne-Marie SIGMUND